

**Nota procedure aanlevering verantwoordingsinformatie
2009**

NOTA PROCEDURE AANLEVERING JAARSTUKKEN 2009

INLEIDING

Aanleiding

De doelstelling van Single information en Single audit (SiSa) voor specifieke uitkeringen is het verminderen van de verantwoordings- en controlelasten voor gemeenten, provincies en gemeenschappelijke regelingen (de medeoverheden). Het Rijk^{*1} vraagt daarom per specifieke uitkering minder verantwoordingsinformatie en controle. Bovendien wordt aangesloten bij het reguliere jaarrekeningproces van de medeoverheden. Het verantwoordingsjaar 2009 is het vierde jaar waarin het principe van SiSa wordt toegepast op de verantwoording van specifieke uitkeringen.

Doel nota 'procedure aanlevering jaarstukken'

Het doel van deze nota is de procedure voor betrokken partijen te beschrijven. Daarom wordt ingegaan op de vragen wat, door wie, wanneer, hoe en aan wie welke informatie wordt geleverd. Daarnaast gaat de nota in op de rol van het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS), de te verrichten toetsen door het CBS en hoe doorlevering aan vakdepartementen* plaatsvindt. Ook worden de maatregelen beschreven die ervoor moeten zorgen dat de verantwoordingsinformatie volgens de gestelde eisen wordt verstrekt.

Afbakening van deze nota

Deze nota heeft uitsluitend betrekking op de verantwoording 2009. Over de procedure aanlevering jaarstukken 2010 wordt u uiterlijk 1 november 2010 geïnformeerd.

De nota is van toepassing op de specifieke uitkeringen die zijn opgenomen in de SiSa-bijlage als onderdeel van de toelichting op de jaarrekening. Mogelijk wordt de SiSa-bijlage die is opgenomen in deze circulaire nog gewijzigd en/of uitgebreid met een beperkt aantal (nieuwe) specifieke uitkeringen. De definitieve bijlage verschijnt uiterlijk 1 februari 2010 op www.minbzk.nl/sisa. Alleen in uitzonderingssituaties kunnen in de SiSa-bijlage nog wijzigingen worden aangebracht tussen 1 februari 2010 en 15 juli 2010. Zie onderdeel IV.

Doelgroep

De nota is geschreven voor besturen van medeoverheden die verantwoordelijk zijn voor de aanlevering van de verantwoordingsinformatie 2009. Daarnaast is deze nota bedoeld voor de accountants van deze medeoverheden en voor de vakdepartementen*. In verband met het maatregelenbeleid is deze nota ook van belang voor het bestuur van provincies en gemeenten die deelnemen aan één of meer gemeenschappelijke regelingen die verantwoordingsinformatie 2009 moeten aanleveren. Zie onderdeel V.

Nota in relatie tot wet- en regelgeving SiSa

De meest relevante wet- en regelgeving over SiSa voor de aanleveringsprocedure is:

- Financiële-verhoudingswet, met name hoofdstuk 3, onder meer art. 17a en 17b.

¹ In geval van SiSa tussen medeoverheden stelt de ontvangende medeoverheid de specifieke uitkering financieel vast en communiceert hierover met de aanleveringsplichtige medeoverheden. Als SiSa tussen medeoverheden van toepassing is, moet voor vakdepartement gelezen worden de ontvangende medeoverheid. In de nota is dit aangegeven door een * bij vakdepartement of Rijk.

Nota procedure aanlevering jaarstukken versie Circulaire SiSa 2009

- Besluit Financiële-verhoudingswet, art. 27.
- Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) , artikel 58a.
- Besluit accountantscontrole provincies en gemeenten (BAPG (o.a. art. 3a en art. 5, vierde lid).
- Wet gemeenschappelijke regelingen, art. 34a, 47a, en 58a.
- Ministeriële regeling: wijziging regeling verantwoordingsinformatie specifieke uitkeringen (nog te publiceren).

Belangrijkste wijzigingen in 2009 (ten opzichte van 2008)

De nota procedure aanlevering verantwoordingsinformatie 2008 heeft als basis gediend voor de nota over 2009. Er bleek geen aanleiding om de aanleverprocedure fundamenteel te herzien. Wel zijn de opmerkingen en suggesties van medeoverheden, accountants en andere belanghebbenden meegenomen om het proces efficiënter te maken. Deze opmerkingen en suggesties zijn naar voren gebracht via de postbusibi@minbzk.nl, tijdens bijeenkomsten voor accountants en overhedendagen. Deze nota is geaccordeerd door de begeleidingscommissie Informatie, waarin onder meer vertegenwoordigers van departementen, gemeenten, Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG), provincies, Interprovinciaal Overleg (IPO), Algemene Rekenkamer, accountants en het CBS zitting hebben.

De belangrijkste wijzigingen in de aanlevering van de verantwoordingsinformatie ten opzichte van het verantwoordingsjaar 2008 zijn:

- Aan de medeoverheden zal kort na 2 november 2009 worden gevraagd binnen twee weken aan te geven of de opgave van de specifieke uitkeringen waarvoor zij zich moeten verantwoorden klopt (Zie Onderdeel IV, Kruisjeslijsten en SiSa-bijlage).
- De mate van opschorting van de uitkeringen Provinciefonds en Gemeentefonds in het kader van het maatregelenbeleid wordt niet bij afzonderlijke circulaire bekend gemaakt, maar is opgenomen in deze nota.
- De wijze waarop de verantwoordingsinformatie aan vakdepartementen* wordt doorgeleverd was weliswaar al voor SiSa 2008 gewijzigd, maar in de nota aanlevering 2008 stond nog de oude wijze van doorlevering beschreven.

Leeswijzer

De nota bestaat uit de volgende onderdelen:

- Onderdeel I: Rolverdeling.
- Onderdeel II: Aanlevering door de medeoverheden.
- Onderdeel III: Technische aspecten aanlevering.
- Onderdeel IV: Toets door CBS.
- Onderdeel V: Maatregelenbeleid.
- Onderdeel VI: Doorleveringen van het CBS aan vakdepartementen*.
- Onderdeel VII: SiSa tussen medeoverheden
- Onderdeel VIII: Vragen en documentatie over SiSa.

ONDERDEEL I: ROLVERDELING

In deze nota zijn op grond van de rolverdeling tussen de verschillende belanghebbenden de consequenties daarvan voor de aanlevering van de SiSa-verantwoordingsinformatie uitgewerkt. De rollen zijn als volgt:

- Provinciale staten/gemeenteraad/algemeen bestuur van de gemeenschappelijke regeling zijn verantwoordelijk voor de vaststelling van de verantwoordingsinformatie op grond van artikel 202 Provinciewet respectievelijk artikel 198 Gemeentewet en de artikelen 34, 47, en 58 van de wet gemeenschappelijke regelingen.
- Gedeputeerde staten/college van burgemeester en wethouders/dagelijks bestuur van de gemeenschappelijke regeling (hierna: het bestuur van de medeoverheid) zijn verantwoordelijk voor de tijdige en plausibele aanlevering van de verantwoordingsinformatie op grond van artikel 17a, eerste en tweede lid van de Financiële-verhoudingswet en de artikelen 34a, 47a en 58a van de wet gemeenschappelijke regelingen.
- Het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) is verantwoordelijk voor het verzamelen van de verantwoordingsinformatie over specifieke uitkeringen in het kader van SiSa en, op grond van artikel 17a, vierde lid van de Financiële-verhoudingswet, voor het onverwijld ter kennis brengen van die verantwoordingsinformatie aan de vakdepartementen* die het aangaat. Uit voorgaande volgt ook de verantwoordelijkheid voor het nemen van positieve en negatieve maatregelen voor het aspect tijdige en plausibele aanlevering.
- Het CBS vervult namens het ministerie van BZK een intermediaire rol. Dit betekent dat het CBS de SiSa-verantwoordingsinformatie van medeoverheden ontvangt, verwerkt, toetst op tijdigheid en plausibiliteit en ter beschikking stelt aan de vakdepartementen* die het aangaat. Het CBS heeft geen beleidsmatige verantwoordelijkheid: die ligt bij het ministerie van BZK.
- De vakdepartementen* zijn verantwoordelijk voor de financiële vaststelling van de specifieke uitkering. Hieronder vallen ook de communicatie hierover en het nemen van aan de vaststelling gerelateerde maatregelen. De vakdepartementen* kunnen ook maatregelen treffen bij niet tijdige of niet plausibele aanlevering van niet-verantwoordingsinformatie. Een voorbeeld hiervan is het gebruik van SiSa-informatie voor de financiering van het volgende jaar, waarover bepalingen zijn opgenomen in de betreffende materiewetgeving.
- De departementale auditdiensten reviewen jaarlijks gezamenlijk bij de accountantskantoren van een selectie van medeoverheden de jaarrekeningcontrole, voor zover relevant voor specifieke uitkeringen: de zogenaamde single review.

ONDERDEEL II: AANLEVERING DOOR DE MEDEOVERHEDEN

Wat dient te worden aangeleverd door medeoverheden?

De medeoverheid dient de verantwoordingsinformatie aan te leveren. Het begrip verantwoordingsinformatie is gedefinieerd in artikel 17a van de Financiële-verhoudingswet, namelijk:

- de jaarrekening en het jaarverslag als bedoeld in artikel 202, eerste lid van de

Nota procedure aanlevering jaarstukken versie Circulaire SiSa 2009

- Provinciewet, onderscheidenlijk artikel 198, eerste lid van de Gemeentewet, en de accountantsverklaring en het verslag van bevindingen als bedoeld in artikel 217, derde en vierde lid van de Provinciewet, onderscheidenlijk artikel 213, derde en vierde lid van de Gemeentewet.

Accountantsverklaring

In de accountantsverklaring kan in plaats van een fysieke ondertekening ook de aanduiding "was getekend" worden opgenomen.

Aanbiedingsbrief

De aanbiedingsbrief aan het Rijk dient te worden ondertekend door het dagelijkse bestuur van de medeoverheid. In deze aanbiedingsbrief verklaart het dagelijkse bestuur dat:

- Provinciale staten/gemeenteraad/algemeen bestuur van de gemeenschappelijke regeling de verantwoordingsinformatie heeft vastgesteld en op welke datum.
- De aangeleverde Excel-bestanden inhoudelijk gelijk zijn aan de SiSa-bijlage, zoals opgenomen in de jaarrekening en de SiSa-tabel met onzekerheden en fouten in het verslag van bevindingen van de accountant.
- Indien na een plausibele aanlevering door medeoverheden een herziene levering van jaarstukken plaatsvindt, dienen de aanbiedingsbrief en – in sommige situaties - de vaststelling van deze stukken aan bepaalde eisen te voldoen. Zie hierna onder 'herziene leveringen na oordeel plausibel'.

Het is niet mogelijk om in plaats van een aanbiedingsbrief van het bestuur aan het Rijk het vaststellingsbesluit van de staten, de raad of het algemeen bestuur aan te leveren. Een voorbeeld van de aanbiedingsbrief is in deze circulaire opgenomen.

Tijdstip van aanlevering

De verantwoordingsinformatie 2009 dient vóór 15 juli 2010 te zijn aangeleverd. Deze datum (15 juli volgend op het verantwoordingsjaar) is gelijk aan de voorschriften voor de aanlevering van de verantwoordingsinformatie aan de toezichthouder van de gemeenten en provincies.

Aan wie dient de verantwoordingsinformatie te worden aangeleverd?

De aanlevering van verantwoordingsinformatie geschiedt altijd op de voorgeschreven elektronische wijze aan het CBS. De verantwoordingsinformatie hoeft dus nooit rechtstreeks naar BZK te worden gestuurd, ook niet in kopie. De aanlevering volgens SiSa volstaat. Dat geldt ook voor "herziene leveringen na oordeel plausibel". De verantwoordingsinformatie hoeft niet op papier te worden geleverd aan het CBS. Voor provincies geldt dat zij de jaarrekening en het jaarverslag niet meer op papier aan BZK als toezichthouder hoeven te sturen, maar kunnen volstaan met de aanlevering volgens SiSa. Het CBS stuurt de digitale jaarrekeningen en jaarverslagen van gemeenten na 15 juli aan de provincies.

Geen afzonderlijke verantwoording over specifieke uitkeringen buiten SiSa

Voor alle specifieke uitkeringen waarover in de SiSa-bijlage verantwoording wordt afgelegd geldt dat daarvoor geen afzonderlijke verantwoording moet worden ingediend bij de vakdepartementen*. In oudere toekenningsbesluiten, zeker als die zijn afgegeven voordat SiSa bestond, staat nog wel eens dat een vaststellingsverzoek moet worden ingediend bij de verstrekker van de specifieke uitkering, maar de verantwoording via SiSa is daarvoor in de plaats gekomen. Een dergelijke bepaling kan dus worden genegeerd.

Herziene leveringen na oordeel plausibel

Indien na het oordeel 'plausibel' van het ministerie van BZK (via CBS) de jaarstukken worden aangepast, dan dienen de herziene jaarstukken altijd via het CBS te worden aangeboden aan het ministerie van BZK. De wijze van aanlevering dient conform de reguliere voorschriften, dus onder meer alle jaarstukken via uploading, plaats te vinden.

Op de volgende wijze dient, rekening houdende met de aanleiding van de herziening van de jaarstukken, de herziening in de aanbiedingsbrief (zie ook het voorbeeld van de aanbiedingsbrief in de SiSa-circulaire 2009) te worden toegelicht:

1. in het geval van herziene aanlevering op initiatief van de medeoverheid:
 - a. welke wijziging(en) in de jaarstukken is (zijn) aangebracht;
 - b. de reden van de wijziging(en);
 - c. de datum van het akkoord van de provinciale staten/gemeenteraad/algemeen bestuur van de gemeenschappelijke regeling voor de herziening of de herziene jaarstukken.
2. in het geval van herziene aanlevering, doordat het vakdepartement* een tekortkoming constateert bij de medeoverheid:
 - a. welke wijziging(en) in de jaarstukken is (zijn) aangebracht;
 - b. indien de strekking van de accountantsverklaring wijzigt de datum van het akkoord van de provinciale staten/gemeenteraad/algemeen bestuur van de gemeenschappelijke regeling voor de herziening of de herziene jaarstukken.
3. in het geval van herziene aanlevering, doordat het Rijk* een fout heeft gemaakt:
 - a. welke wijziging(en) in de jaarstukken is (zijn) aangebracht;
 - b. indien de strekking van de accountantsverklaring wijzigt de datum van het akkoord van de provinciale staten/gemeenteraad/algemeen bestuur van de gemeenschappelijke regeling voor de herziening of de herziene jaarstukken.

Aanlevering extra informatie

Het vakdepartement* kan indien de aangeleverde jaarstukken daartoe aanleiding geven de medeoverheid om extra informatie, aanvullend op de jaarstukken, verzoeken. Deze extra informatie wordt door de medeoverheid rechtstreeks - dus niet via CBS / het ministerie van BZK - aan het vakdepartement* gezonden.

Contactpersonen medeoverheden

Medeoverheden die verantwoordingsinformatie moeten aanleveren moeten een contactpersoon voor SiSa bekend maken bij het ministerie van BZK via postbusibi@minbzk.nl. Ook wijzigingen van contactpersonen dienen via deze postbus te worden doorgegeven.

Rond 15 mei 2010 ontvangen alle bij het ministerie van BZK bekende contactpersonen van het CBS de uploadgegevens die nodig zijn om de verantwoordingsinformatie 2009 naar het CBS te kunnen uploaden. Indien op 20 mei 2010 nog geen e-mail met uploadgegevens is ontvangen, kan met het ministerie van BZK contact worden opgenomen via postbusibi@minbzk.nl. De uploadgegevens worden dan alsnog binnen twee werkdagen toegezonden.

Voor het uploaden van de verantwoordingsinformatie 2009 moet gebruik gemaakt worden van **deze** uploadgegevens. De oude gegevens (van vorig jaar) zijn **niet** geldig.

De verantwoordelijkheid om uploadgegevens aan te vragen berust bij de medeoverheid.

De uploadgegevens zijn niet persoonlijk. Als de contactpersoon van een medeoverheid

wijzig, kan deze nieuwe contactpersoon dezelfde uploadgegevens gebruiken als zijn/haar voorganger. Het CBS verzendt bij wijziging van de contactpersoon automatisch de uploadgegevens nogmaals naar de nieuwe contactpersoon. De mailwisseling van het CBS over de levering van de verantwoordingsinformatie wordt door het CBS gestuurd aan het emailadres van de contactpersoon.

Er is per medeoverheid slechts één contactpersoon mogelijk voor de communicatie over de aanlevering van de SiSa verantwoordingsinformatie. Andere medewerkers kunnen ook informatie over SiSa verkrijgen als geïnteresseerde (zie onderdeel VIII). Deze geïnteresseerden worden op de hoogte gehouden van de laatste ontwikkelingen rond SiSa door middel van nieuwsbrieven, maar worden niet in de communicatie over de aanlevering zelf betrokken.

Bij het uploaden van verantwoordingsinformatie wordt door het CBS aangegeven: *“Indien de contactinformatie in de brief of e-mail niet meer correct is, kunt u hier de juiste gegevens invullen.”* Het betreft hier standaardfunctionaliteit van het CBS die niet van toepassing is voor SiSa. Wijzigingen die op deze manier worden doorgegeven zullen niet worden verwerkt. Zoals hierboven is beschreven moeten dergelijke wijzigingen altijd en uitsluitend worden doorgegeven via postbusibi@minbzk.nl. Verder is het van belang duidelijk onderscheid te maken tussen de aanlevering van SiSa-verantwoordingsinformatie aan het CBS en bijvoorbeeld de Informatie voor derden (Iv3). Gebruik voor de SiSa-verantwoordingsinformatie dus alleen de uploadgegevens (enquêtecode, het correspondentienummer en het controlenummer) die het CBS voor SiSa heeft verstrekt.

ONDERDEEL III: TECHNISCHE ASPECTEN AANLEVERING

Aan te leveren verantwoordingsinformatie

Een complete aanlevering van verantwoordingsinformatie bestaat uit één zipbestand waarin altijd en uitsluitend de volgende zeven bestanden zijn opgenomen:

- Vijf aparte PDF-documenten:

- De ondertekende aanbiedingsbrief van gedeputeerde staten/college van burgemeester en wethouders/dagelijks bestuur van de gemeenschappelijke regeling aan de staatssecretaris van BZK. Zie ook Onderdeel II (Aanbiedingsbrief) en het in de SiSa-circulaire 2009 opgenomen model voor de aanbiedingsbrief.
- Het jaarverslag. Als het jaarverslag en de jaarrekening één document zijn, dan dient dat zelfde document twee keer te worden aangeleverd. Eén keer als jaarrekening en één keer als jaarverslag.
- De jaarrekening, inclusief de bijlage SiSa als onderdeel van de toelichting op de jaarrekening. Als het jaarverslag en de jaarrekening één document zijn, dan dient dat zelfde document twee keer te worden aangeleverd. Eén keer als jaarrekening en één keer als jaarverslag.
- De accountantsverklaring, die voorzien moet zijn van ‘was getekend’ of een fysieke ondertekening door de accountant.
- Het verslag van bevindingen van de accountant, met daarin opgenomen de tabel met fouten en onzekerheden over specifieke uitkeringen.

- Twee Excel-documenten:

- De bijlage met de verantwoordingsinformatie over specifieke uitkeringen zoals bedoeld in artikel 17a, lid 3 van de Financiële-verhoudingswet. Deze bijlage moet ook worden opgenomen in de jaarrekening als onderdeel van de toelichting. Een conceptbijlage specifieke uitkeringen treft u aan in de SiSa-circulaire. Het

definitieve format wordt uiterlijk 1 februari 2010 gepubliceerd via www.minbzk.nl/sisa. Dit format moet worden gebruikt.

- De tabel in het rapport van bevindingen over fouten en onzekerheden. Deze tabel moet ook zijn opgenomen in het verslag van bevindingen van de accountant. Ook deze tabel wordt uiterlijk 1 februari 2010 in definitieve versie en in het definitieve format gepubliceerd via www.minbzk.nl/sisa. Dit format moet worden gebruikt. Voor een toelichting op deze tabel wordt verwezen naar de nota verwachtingen accountantscontrole, eveneens opgenomen in deze circulaire.

De naamgeving van deze zeven bestanden en het zip-bestand is niet vrij. Zie voor de verplichte naamgeving van deze bestanden het stuk 'Levering SiSa verantwoordingsinformatie specifieke uitkeringen aan het CBS' dat is opgenomen in deze circulaire.

De ter beschikking gestelde formats (de twee Excelbestanden) moeten worden gebruikt en mogen niet worden gewijzigd. Het is dus ook niet toegestaan zelf extra regels toe te voegen aan de SiSa-bijlage. Dat heeft te maken met de geautomatiseerde verwerking van dit document door het CBS, bij het uitvoeren van de plausibiliteitstoets (zie het volgende onderdeel van de nota). Maar ook vakdepartementen* maken voor de vaststelling van de specifieke uitkeringen soms gebruik van geautomatiseerde verwerking van de SiSa-bijlage die, bij het wijzigen van de verstrekte formats, vastloopt.

ONDERDEEL IV: TOETS DOOR CBS

Algemeen

Het CBS toetst de aanlevering van de verantwoordingsinformatie aan de criteria tijdigheid en plausibiliteit. De toets op plausibiliteit blijft het CBS ook uitvoeren als de deadline van 15 juli 2010 is verstreken. BZK neemt het oordeel van het CBS mee in het kader van het maatregelenbeleid. Na ontvangst van de verantwoordingsinformatie verricht het vakdepartement* de inhoudelijke toets en neemt eventuele vaststellingsmaatregelen, waaronder het zonedig opvragen van aanvullende informatie.

Ontvangstbevestiging CBS en tijdigheidstoets

Na het uploaden van de SiSa-levering, krijgt de medeoverheid direct een ontvangstbevestiging op het scherm te zien. De datum die is vermeld op deze ontvangstbevestiging is van belang voor de tijdigheidstoets. Voor de definitie van tijdigheid wordt aangesloten bij artikel 2:17 van de Algemene wet bestuursrecht. De verantwoordingsinformatie is tijdig door het CBS ontvangen, als het bericht het systeem voor gegevensverwerking van het CBS uiterlijk 15 juli 2010 heeft bereikt. Indien geen ontvangstbevestiging is ontvangen of onduidelijkheid bestaat over de datum kan contact worden opgenomen met postbusibi@minbzk.nl.

Plausibiliteitstoets

Het CBS verricht de volgende plausibiliteitstoets:

1. Algemeen:

Het geleverde bestand is een zipbestand.

Het zipbestand heeft de juiste naam.

2. Volledigheid:

- a) Het zip-bestand bevat uitsluitend alle zeven verplichte documenten.

- b) De vijf PDF-documenten en de twee Excel-documenten hebben de voorgeschreven naam en bevatten de in onderdeel III van deze nota genoemde documenten.
- c) In de jaarrekening is de SiSa-bijlage opgenomen.
- d) De accountantsverklaring is fysiek ondertekend of voorzien van de woorden 'was getekend'.
- e) In het rapport van bevindingen is de tabel met fouten en onzekerheden opgenomen.
- f) De aanbiedingsbrief van gedeputeerde staten/college van burgemeester en wethouders/bestuur van de gemeenschappelijke regeling is ondertekend.
- g) De aanbiedingsbrief van gedeputeerde staten/college van burgemeester en wethouders/bestuur van de gemeenschappelijke regeling bevat de verplichte elementen genoemd onder kopje aanbiedingsbrief in onderdeel II.
- h) Bij een herziene levering na het oordeel 'plausibel' bevat de aanbiedingsbrief de onder kopje herziene leveringen na oordeel plausibel in onderdeel II genoemde elementen.

3. Gebruik van formats:

De door BZK ter beschikking gestelde formats zijn gebruikt en zijn niet gewijzigd.

4. 'Kruisjeslijsten':

De medeoverheid verantwoordt over alle specifieke uitkeringen die volgens de 'kruisjeslijst' op die medeoverheid van toepassing zijn en alle indicatoren die voor die specifieke uitkeringen in de SiSa-bijlage zijn opgenomen zijn ingevuld. Zie voor toelichting op de 'kruisjeslijsten' het kopje hierna.

Het verdient aanbeveling om deze controles door te nemen voordat de SiSa-verantwoordingsinformatie aan het CBS wordt aangeleverd.

Kruisjeslijst en SiSa-bijlage

Bij de plausibiliteitstoets maakt het CBS gebruik van de zogenoemde kruisjeslijst.

De kruisjeslijst is een matrix van de specifieke uitkeringen en de medeoverheden die daarover moeten verantwoorden. Een kruisje in die matrix betekent dat die medeoverheid over die specifieke uitkering moet verantwoorden. Elke medeoverheid kan dus in de kruisjeslijst zien over welke specifieke uitkering(en) moet worden verantwoord.

De SiSa-bijlage is het document waarin de specifieke uitkeringen moeten worden verantwoord. Daarin zijn alle specifieke uitkeringen opgenomen en per specifieke uitkering de indicatoren (de feitelijke verantwoordingsinformatie die moet worden aangeleverd). De specifieke uitkeringen zijn genummerd. Let op: de nummering is doorlopend, waardoor een bepaalde specifieke uitkering in de SiSa-bijlage 2008 een ander nummer kan hebben dan in de SiSa-bijlage 2009. Ook als in een latere versie nog een specifieke uitkering wordt ingevoegd of vervalst, kan de nummering verschuiven. In correspondentie over de specifieke uitkeringen moet dus steeds de naam worden genoemd en niet alleen het nummer.

De medeoverheden hebben belang bij tijdige verschijning van de kruisjeslijst en de SiSa-bijlage, zodat zij hun verantwoordingsactiviteiten hierop af kunnen stemmen. Maar een toekenning van een specifieke uitkering kan nog in december plaatsvinden. Formeel kan dus pas na afloop van het verantwoordingsjaar worden vastgesteld wie over welke

Nota procedure aanlevering jaarstukken versie Circulaire SiSa 2009

specifieke uitkering moet verantwoorden. Om de medeoverheden toch zoveel mogelijk tegemoet te komen worden al eerder concepten van de kruisjeslijst en de SiSa-bijlage gepubliceerd. Dat gebeurt op een tijdstip dat niet al te veel aanvullingen meer zijn te verwachten, omdat publicatie anders niet veel zin zou hebben. Uiteraard volgt daarna nog een publicatie van de definitieve kruisjeslijst en SiSa-bijlage.

Voor het SiSa-verantwoordingsjaar 2009 gelden de volgende momenten voor de SiSa-bijlage en kruisjeslijst:

- uiterlijk 2 november 2009: conceptversie SiSa-bijlage en kruisjeslijst in deze circulaire;
- uiterlijk 1 februari 2010: definitieve versie SiSa-bijlage en kruisjeslijst, die worden gepubliceerd op www.minbzk.nl/sisa.

Het is van groot belang dat de medeoverheden de conceptversie van de kruisjeslijst op juistheid en volledigheid controleren. Kort na 2 november 2009 zullen de contactpersonen SiSa bij de medeoverheden een e-mail ontvangen waarin hen wordt gevraagd deze controle uit te (laten) voeren en de uitkomst daarvan kenbaar te maken. Hen wordt ook gevraagd het via postbusibi@minbzk.nl te melden als daarna (tot en met 31 december 2009) nog nieuwe specifieke uitkeringen aan hen worden toegekend, zodat die ook nog kunnen worden verwerkt in de kruisjeslijst die uiterlijk 1 februari 2010 wordt gepubliceerd.

Hoewel ernaar wordt gestreefd dat de conceptversie van de SiSa-bijlage juist en volledig is wijst de praktijk uit dat wijzigingen niet kunnen worden uitgesloten. Daarom wordt op uiterlijk 1 februari 2010 nog een definitieve versie uitgebracht.

Alleen in uitzonderingssituaties kunnen na 1 februari 2010 in de SiSa-bijlage en kruisjeslijst nog wijzigingen plaatsvinden. Deze wijzigingen maken wel onderdeel uit van de plausibiliteittoets. Indien de reden van de wijziging het gevolg is van een tekortkoming van het Rijk* en de niet tijdige of niet plausibele levering is daarop terug te voeren, worden er geen maatregelen toegepast. Indien de reden van de wijziging in genoemde periode het gevolg is van een tekortkoming van de medeoverheid die verantwoording aflegt, dan geldt wel het maatregelenbeleid tot en met de opschorting van de bevoorschotting van de algemene uitkering.

Oordeel juistheid en vaststelling specifieke uitkering

Het CBS beoordeelt niet of de verantwoordingsinformatie inhoudelijk juist is. De aansluiting tussen de jaarrekening en de toelichting op deze jaarrekening (de bijlage met verantwoordingsinformatie per specifieke uitkering) behoort bijvoorbeeld tot de controles die de accountant van de medeoverheid in het kader van het BBV en BAPG verricht. Het oordeel van het CBS betreft ook geen vaststelling van de specifieke uitkering. Deze vindt plaats door vakdepartementen*.

Communicatie over toets CBS met medeoverheid

De contactpersoon van de medeoverheid ziet na het uploaden van de verantwoordingsinformatie een ontvangstbevestiging op het beeldscherm. Dit is nog geen oordeel over de uitkomst van de controles! Binnen zeven werkdagen na ontvangst van de SiSa-verantwoording door het CBS ontvangt de medeoverheid per e-mail de positieve of negatieve uitkomst van de uitgevoerde controles. Bij aanlevering vlak voor 15 juli ontvangt de contactpersoon van de medeoverheid de e-mail uiterlijk vier werkdagen na 15 juli. Dat

heeft te maken met het maatregelenbeleid (zie onderdeel V Maatregelenbeleid). Indien na het verstrijken van de genoemde termijnen niets is vernomen kan contact worden opgenomen met het ministerie van BZK (postbusibi@minbzk.nl).

Als de medeoverheid niet plausibel aanlevert, verstrekt het CBS een overzicht met geconstateerde tekortkomingen. Het streven is zoveel mogelijk tot één integraal oordeel te komen. Als de aanlevering de geautomatiseerde controles van het CBS niet doorstaat, dan kunnen de handmatige controles echter niet (altijd) volledig worden uitgevoerd. Het CBS geeft in de mail aan of alle controles zijn uitgevoerd. Het CBS treft geen maatregel indien niet tijdig en/of niet plausibel is aangeleverd. Het CBS meldt alleen de uitkomst van de toets. De minister van BZK is verantwoordelijk voor het eindoordeel en het treffen van maatregelen.

Als de aanlevering niet plausibel is zal de medeoverheid de tekortkomingen kunnen herstellen en opnieuw kunnen aanleveren. Als de tekortkomingen dan inderdaad allemaal zijn hersteld en er geen nieuwe tekortkomingen worden geconstateerd, ontvangt de medeoverheid van het CBS de mededeling dat de aanlevering plausibel is. Als die nieuwe aanlevering voor 15 juli geschiedt is de aanlevering bovendien ook tijdig.

ONDERDEEL V: MAATREGELENBELEID

Positieve en negatieve maatregelen

Vanuit de verantwoordelijkheid voor het verzamelen van de verantwoordingsinformatie en het onverwijld verstrekken van die verantwoordingsinformatie aan de vakdepartementen*, zijn door het ministerie van BZK positieve maatregelen genomen die de medeoverheden ondersteunen bij het tijdig aanleveren van de verantwoordingsinformatie via SiSa. Deze maatregelen komen in dit onderdeel aan de orde.

Tenslotte beschikken de Minister van Financiën en de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties als beheerders van het Gemeentefonds en het Provinciefonds over de mogelijkheid de bevoorschotting van die fondsen op te schorten bij niet tijdige plausibele aanlevering van de verantwoordingsinformatie. Ook deze maatregel wordt in dit onderdeel nader uitgewerkt.

Rijksfaciliteiten

BZK continueert de sinds 2006 ingezette rijksfaciliteiten voor SiSa. Hieronder vallen onder meer de elektronische helpdesk postbusibi@minbzk.nl, een telefonische helpdesk van 15 juni 2010 tot en met 15 augustus 2010, informatie op de internetpagina www.minbzk.nl/sisa en de SiSa-circulaire.

Attenderingsbrief

De staatssecretaris van BZK zal de medeoverheden van wie voor 1 juni nog geen verantwoordingsinformatie is ontvangen een "attenderingsbrief" sturen. In deze brief wordt het maatregelenbeleid (wederom) verwoord.

Uitstelverzoek voor 1 juli

Een medeoverheid die vaststelt dat door overmacht de eisen van plausibiliteit en tijdigheid niet haalbaar zijn, kan ingevolge artikel 17b, tweede lid van de Financiële-verhoudingswet een schriftelijk verzoek indienen bij de staatssecretaris van BZK tot uitstel van of afwijkende aanlevering van de verantwoordingsinformatie.

Dit schriftelijke verzoek van gedeputeerde staten/college van burgemeester en wethouders/dagelijks bestuur van de gemeenschappelijke regeling dient zo vroeg mogelijk, maar in ieder geval voor 1 juli 2010, te worden ingediend. Het verzoek moet met redenen zijn omkleed. Dit houdt in dat het probleem en de ingezette en in te zetten maatregelen om aan de verplichting te kunnen voldoen uiteengezet dienen te worden. Er is sprake van overmacht als de oorzaken of situaties niet door het bestuur zijn te beïnvloeden. Medeoverheden die overwegen van deze mogelijkheid gebruik te maken wordt aangeraden dit voornemen via de e-mail (postbusibi@minbzk.nl) kenbaar te maken aan BZK. Daardoor kan BZK al voor het versturen van de brief een op het concrete geval toegespitst advies geven over de informatie die noodzakelijk is om het verzoek te kunnen beoordelen. Hier geldt nog steeds dat de formele brief met het verzoek om uitstel moet zijn ingediend voor 1 juli 2010.

De staatssecretaris van BZK besluit, voor zover relevant in overleg met de vakdepartementen*, binnen twee weken over het verzoek tot uitstel. De staatssecretaris stelt de medeoverheid schriftelijk op de hoogte van het besluit en de gevolgen voor de aanlevering van de verantwoordingsinformatie, zoals het moment van aanlevering of afwijkende aanlevering. BZK stelt het CBS en de relevante ontvangers van de verantwoordingsinformatie op de hoogte aan welke medeoverheden uitstel is verleend. Hierbij informeert BZK het CBS over hoe met het verleende uitstel om te gaan, onder meer voor de te verrichten toetsen.

Publicatie lijst van tijdige en plausibele leveringen

De staatssecretaris van BZK maakt op www.minbzk.nl/sisa bekend welke medeoverheden tijdig en plausibel de verantwoordingsinformatie hebben aangeleverd. Door vergelijking van deze lijst met de kruisjeslijst kunnen provincies en gemeenten nagaan of de gemeenschappelijke regeling(en) waar zij deel van uitmaken en die verantwoordingsinformatie moeten aanleveren dat tijdig en plausibel hebben gedaan. Deze bekendmaking is tevens bedoeld om het onderlinge contact tussen medeoverheden over good practices te stimuleren.

Berichtgeving oordeel 15 juli

Vier werkdagen na 15 juli wordt het bestuur van de medeoverheid bij nalatigheid schriftelijk door de staatssecretaris van BZK geïnformeerd. Hierdoor hebben de medeoverheden nog een beperkt aantal werkdagen de mogelijkheid om voor het ingaan van de volgende maatregel alsnog op correcte wijze de gevraagde SiSa-verantwoordingsinformatie aan te leveren.

Als de betreffende medeoverheid een gemeenschappelijke regeling is zullen de contactpersonen SiSa van de provincies en gemeenten die deze gemeenschappelijke regeling vormen via de e-mail geïnformeerd worden over deze nalatigheid.

Opschorting bevoorschotting uitkeringen Provinciefonds en Gemeentefonds

Indien tien werkdagen na 15 juli de verantwoordingsinformatie niet op correcte wijze is ontvangen kunnen de Minister van Financiën en de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties op grond van artikel 17b, lid 3 van de Financiële-verhoudingswet de bevoorschotting van de uitkeringen uit het Gemeentefonds en het Provinciefonds opschorten.

Als een provincie of gemeente de verantwoordingsinformatie niet tijdig en/of niet plausibel aanlevert wordt 60% van de bevoorschotting van de uitkeringen uit het Provinciefonds,

respectievelijk het Gemeentefonds opgeschort.

Indien een gemeenschappelijke regeling de verantwoordingsinformatie niet tijdig en/of niet plausibel aanlevert wordt de bevoorschotting van de uitkeringen uit het Provinciefonds en het Gemeentefonds opgeschort van de aan die gemeenschappelijke regeling deelnemende provincies en/of gemeenten. Het opschortingspercentage wordt berekend door het opschortingspercentage van 60 te delen door het aantal aan de gemeenschappelijke regeling deelnemende provincies en gemeenten. Dit betekent bijvoorbeeld dat, indien aan een gemeenschappelijke regeling wordt deelgenomen door 1 provincie en 2 gemeenten het opschortingspercentage $60\% : 3 = 20\%$ bedraagt. Dat opschortingspercentage wordt dan toegepast op de bevoorschotting die de betreffende provincie ontvangt uit het Provinciefonds en de bevoorschotting die de betreffende gemeenten ontvangen uit het Gemeentefonds.

Er kan sprake zijn van samenloop van opschortingen. Zo kan bijvoorbeeld de bevoorschotting van een gemeente worden opgeschort vanwege de eigen nalatigheid de verantwoordingsinformatie tijdig en/of plausibel aan te leveren. Daarnaast kan diezelfde gemeente ook te maken hebben met een opschorting in verband met de nalatigheid van één of meer gemeenschappelijke regelingen waaraan het deelneemt. Tenslotte kan de gemeente nog te maken krijgen met een opschorting in verband met het niet nakomen van de verantwoordingsverplichting in het kader van Iv3. Indien en zolang er sprake is van samenloop van twee of meer opschortingen zal, indien die opschortingen samen meer dan 100% bedragen, de bevoorschotting van de uitkeringen uit het Gemeentefonds op nul worden gesteld. Indien dit voorbeeld wordt toegepast op een provincie geldt hetzelfde, zij het dat dan moet worden gelezen de bevoorschotting van het Provinciefonds.

Verzoek tot ongedaan maken opschorting

Het bestuur van de medeoverheid kan in geval van overmacht op grond van artikel 17b, lid 5 van de financiële-verhoudingswet, schriftelijk verzoeken om de opschorting ongedaan te maken. De staatssecretaris van BZK beslist binnen 2 weken op dat verzoek, voor zover relevant na overleg met de vakdepartementen* die het aangaat. Indien het verzoek wordt gehonoreerd, wordt in dat besluit een uiterlijke termijn voor het alsnog aanleveren van de informatie opgenomen. Indien de correcte levering niet binnen die termijn plaatsvindt, dan zal de bevoorschotting van de algemene uitkering wederom worden opgeschort.

Duur opschorting

Na correcte aanlevering van de SiSa-jaarstukken wordt op grond van artikel 17b, lid 4 van de financiële-verhoudingswet de opschorting van de bevoorschotting van de algemene uitkering de week na de correcte aanlevering beëindigd en ontvangt de desbetreffende medeoverheid tevens de opgeschorte bevoorschotte uitkering(en). De totale lengte van de termijn van opschorting zal niet meer dan 26 weken bedragen.

Na de maximale opschortingstermijn

Indien de SiSa-jaarstukken na afloop van de maximale opschortingstermijn niet of niet op correcte wijze zijn ontvangen, wordt dit de betreffende medeoverheid en de relevante vakdepartementen* schriftelijk medegedeeld. Het vakdepartement* kan deze mededeling daarna betrekken bij het vaststellen van de specifieke uitkering(en) en het bepalen van de

nadere maatregelen op grond van de desbetreffende regeling(en). Het ministerie van BZK kan na de maximale opschortingstermijn indien nodig overige maatregelen treffen ten aanzien van plausibiliteit.

*Maatregelen vakdepartementen**

Na ontvangst van de verantwoordingsinformatie of na afloop van de maximale opschortingstermijn (zie de vorige alinea) kunnen de vakdepartementen* financieel vaststellen. Het ontbreken van (plausibele) verantwoordingsinformatie of door de accountant gemelde fouten en onzekerheden kunnen gevolgen hebben voor de hoogte van de vaststelling. Tijdens de opschortingstermijn kan het ontbreken van (plausibele) verantwoordingsinformatie gevolgen hebben voor de budgettoekenning voor het lopende of komende jaar. Bepalingen hieromtrent kunnen zijn opgenomen in de betreffende materiewetgeving.

ONDERDEEL VI: DOORLEVERINGEN VAN HET CBS AAN VAKDEPARTEMENTEN*

Welke documenten stelt het CBS ter beschikking aan vakdepartementen en provincies?

Het CBS stelt een vakdepartement* de volgende (onderdelen uit de) verantwoordingsinformatie per gemeente/provincie/gemeenschappelijke regeling ter beschikking:

1. De bijlage met verantwoordingsindicatoren (per medeoverheid voor iedere specifieke uitkering één Excel-bestand);
2. De tabel in het verslag van bevindingen over fouten en onzekerheden (per medeoverheid één Excel-bestand);
3. De integrale accountantsverklaring bij de jaarrekening (per medeoverheid één PDF-bestand);
4. Het integrale verslag van bevindingen van de accountant (per medeoverheid één PDF-bestand);
5. De integrale aanbiedingsbrief van gedeputeerde staten/college van burgemeester en wethouders/bestuur van de gemeenschappelijke regeling (per medeoverheid één PDF-bestand).

Tegelijk zal per specifieke uitkering een Excel-bestand worden doorgeleverd met daarin een overzicht van alle medeoverheden waarvan voor deze uitkering de verantwoordingsinformatie is doorgeleverd op de desbetreffende doorleverdatum (zie hierna). Na 15 augustus 2009 zal dit laatste bestand een totaaloverzicht bevatten in plaats van een overzicht per doorleverdatum.

Wijze van verzending door het CBS

Het CBS heeft een download portal ontwikkeld. De SiSa-contactpersonen van de vakdepartementen* krijgen van het CBS uiterlijk 15 juni 2010 per e-mail de inloggegevens (gebruikersnummer en toegangscode) voor deze portal per post toegestuurd. Hiervoor is het belangrijk dat vakdepartementen* tijdig aan BZK de juiste contactpersonen hebben opgegeven. Indien na 15 juni 2010 nog geen inloggegevens zijn ontvangen, kan het vakdepartement* dit melden via postbusibi@minbzk.nl.

Op de bekendgemaakte doorleverdata (zie hierna), krijgen deze SiSa-contactpersonen per e-mail van het CBS een bericht dat er SiSa-verantwoordingsinformatie klaar staat op de portal. De hiervoor genoemde Excel- en PDF-bestanden zullen per vakdepartement*

Nota procedure aanlevering jaarstukken versie Circulaire SiSa 2009

worden gecomprimeerd in één of meerdere zipbestanden om het downloaden te versnellen. Deze zipbestanden zullen niet groter zijn dan 250Mb.

Vanaf de aankondiging per e-mail is de verantwoordingsinformatie gedurende 4 maanden te downloaden. Bij een volgende doorlevering (binnen 4 maanden) is ook de informatie van de vorige doorlevering(en) nog op de portal beschikbaar. Het downloaden gebeurt door op het betreffende zipbestand te klikken en te kiezen voor opslaan (op uw computer).

Aangezien de portal al is beveiligd door middel van het inloggen zijn de zipbestanden niet afzonderlijk versleuteld of beveiligd.

Wanneer stelt het CBS de documenten aan vakdepartementen ter beschikking?*

Als naar het oordeel van BZK sprake is geweest van een plausibele aanlevering, dan wordt de relevante verantwoordingsinformatie door het CBS doorgestuurd naar de contactpersoon van het vakdepartement*. Daarbij geldt dat tot en met 15 juli 2010 alleen stukken worden doorgezonden als alle verantwoordingsinformatie van een medeoverheid plausibel is. Na 15 juli 2010 kan BZK besluiten dat voor zover mogelijk de relevante stukken per vakdepartement* worden aangeleverd.

De vaste doorstuurmomenten van het CBS richting de vakdepartementen* zijn 25 juni 2010, 19 juli 2010, 6 augustus, 20 augustus 2010 en 20 september 2010. Hierna zal het CBS wekelijks de verantwoordingsinformatie van plausibele leveringen doorsturen.

Informatiebehoefte single review

De departementale auditediensten reviewen jaarlijks gezamenlijk bij de accountants van een selectie van medeoverheden de werkzaamheden. Deze reviews vinden in het najaar van 2009 (over het verantwoordingsjaar 2008) en van 2010 (over het verantwoordingsjaar 2009) plaats. Voor deze review ontvangen de reviewteams alle verantwoordingsinformatie van de geselecteerde medeoverheden (en dus niet alleen de geselecteerde verantwoordingsinformatie die de vakdepartementen* van het CBS ontvangen). Het reviewteam dient hiertoe een schriftelijk verzoek in bij het CBS. Het CBS voldoet binnen tien werkdagen, voor zover de verantwoordingsinformatie beschikbaar is, aan dit verzoek. Het CBS zal daarbij het oordeel over de verantwoordingsinformatie - plausibel of niet – aangeven.

ONDERDEEL VII: SISA TUSSEN MEDEOVERHEDEN

Indien gemeenten en gemeenschappelijke regelingen middelen ontvangen van provincies, die afkomstig zijn uit een specifieke uitkering, draagt het ministerie van BZK ook zorg voor het verzamelen van die verantwoordingsinformatie en het onverwijld verstrekken van deze informatie aan de verantwoordingsinformatie ontvangende provincie. De reguliere SiSa-procedure is daarop van toepassing en dit wordt aangeduid als SiSa tussen medeoverheden. In de hiervóór opgenomen onderdelen II t/m VI is dan ook geen onderscheid gemaakt tussen SiSa regulier en SiSa tussen medeoverheden. Met een * bij vakdepartementen is aangegeven dat, in geval van SiSa tussen medeoverheden, hiervoor gelezen moet worden de verantwoordingsinformatie ontvangende provincie.

Nota procedure aanlevering jaarstukken versie Circulaire SiSa 2009

Het ligt in het voornemen SiSa tussen medeoverheden in de toekomst uit te breiden naar verantwoording over specifieke uitkeringen tussen alle medeoverheden onderling, dus bijvoorbeeld ook als een gemeente geld uit een specifieke uitkering ontvangt van een gemeenschappelijke regeling (zoals een stadsgewest). Voor het verantwoordingsjaar 2009, waar deze nota betrekking op heeft, valt dat nog niet onder SiSa. Voor de WSW, het Participatiebudget en de WWB zal de uitbreiding van SiSa tussen medeoverheden in elk geval worden ingevoerd met ingang van het verantwoordingsjaar 2010. Onderzocht wordt of dat dan ook al voor andere specifieke uitkeringen kan gaan gelden.

ONDERDEEL VIII: VRAGEN EN DOCUMENTATIE OVER SISA

Elektronische postbus

Voor medeoverheden en accountants van medeoverheden is voor SiSa een elektronische postbus beschikbaar: postbusibi@minbzk.nl. Hier kunnen zij terecht voor technische vragen over de Excel-formats, maar ook voor inhoudelijke SiSa-vragen. Het ministerie van BZK nodigt medeoverheden en accountants ook nadrukkelijk uit interpretatievraagstukken voorafgaand aan het vaststellen van de jaarstukken voor te leggen aan BZK via de elektronische postbus. Het ministerie van BZK beantwoordt de vraag normaliter binnen drie werkdagen. Als de beantwoording meer tijd kost, zal BZK de vragensteller dit per mail berichten met een indicatie van de termijn van beantwoording (streven: binnen tien werkdagen). Zo nodig wordt telefonisch contact opgenomen met de vragensteller.

Telefonische helpdesk

De telefonische helpdesk is, alleen voor dringende vragen, bereikbaar van 15 juni 2010 tot en met 15 augustus 2010. Het telefoonnummer wordt in de nieuwsbrief IBI van te voren bekend gemaakt. Buiten deze periode en voor minder dringende vragen kan men uitsluitend terecht bij de elektronische postbus.

Website SiSa

Op www.minbzk.nl/sisa staat alle actuele informatie over SiSa. Via deze website dienen onder meer ook de te gebruiken Excel-formats te worden gedownload. Op deze website staan ook veel gestelde vragen met bijbehorende antwoorden. De vragen zijn onderverdeeld naar onderwerp, bijvoorbeeld de specifieke uitkeringen van een bepaald vakdepartement. Wie een vraag heeft over SiSa wordt geadviseerd deze rubriek eerst te raadplegen, omdat hier vaak al het antwoord te vinden zal zijn.

Nieuwsbrief IBI

Iedere - aangemelde - contactpersoon of geïnteresseerde ontvangt als er nieuws is over SiSa per e-mail een nieuwsbrief IBI van BZK. Geïnteresseerden in de nieuwsbrief kunnen zich via postbusibi@minbzk.nl aanmelden. In deze nieuwsbrief zijn de laatste wijzigingen op de website www.minbzk.nl/sisa opgenomen. Deze nieuwsbrief bevat meer informatie dan alleen over SiSa, bijvoorbeeld ook over Iv3.